

دانشگاه ملی ایران

دانشکده حقوق

پایان نامه

برای دریافت درجه فوق لیسانس

موضوع:

”علل پیدایش جرم وتأثیر مواد مخدر در پیدایش“

وازدیاد جرم

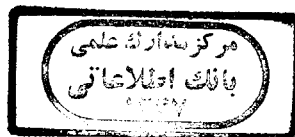
براهنمائی:

استاد ارجمند جناب آقای دکتر سعید حکمت

تألیف:

ایرج مهرزاد

سال تحصیلی ۱۳۵۰-۴۹

فهرست

<u>صفحه</u>	<u>موضوع</u>
۱	پیش‌گفتار
۱۱	قسمت اول - علل فطری و موروثی
۱۱	فصل اول - خصوصیات فطری و ذاتی مجرم
۱۶	نظریه رجعت باصل
۲۱	فصل دوم - خصایص اخلاقی
۲۲	حسد - طمع - دروغگوئی - انتقامجوئی - عشق و علاقه
۳۱	فصل سوم - خصائص روانی
۳۳	اختلال مشاعر - عدم موازنه قوای فکری
۳۷	قسمت دوم - عوامل محیطی
۳۸	فصل اول - از نظر سیاسی - وضع قانون - سازمان قضائی - زندان
	و تا " شیرآن .
۵۰	فصل دوم - از نظر اقتصادی - تا " شیرجمعیت - بیکاری - فقر
۵۹	فصل سوم - عوامل اجتماعی - فساد اخلاق - شهوترانی

ب

صفحه

موضوع

- ۷۰ قسمت سوم - اثر مواد مخدر دراز دیر جرائم
- ۷۳ فصل اول - تاریخچه پیدایش تریاک
- ۷۴ فصل دوم - تاثیر اعتیاد دراز دیر جرائم - قاچاق مواد مخدر
خود فروشی - ترغیب و تشویق دیگران باعتیاد - قتل و
ضرب - سرقت - کلاهبرداری .
- ۸۲ فصل سوم - مشروبات الکلی
- ۸۸ قسمت چهارم - نتیجه
- ۹۴ منابع مورد استفاده

پیشگفتار

در جریان تحولات و پیشرفتهای علمی قرن اخیر دانشمندان جهان متوجه شدند که عوامل طبیعی در تحقق وجود جرم تا " شیر بسزائی دارد و یا اینک — دانشمندان طبیعی — روانشناسی و علوم اجتماعی در این زمینه تتبعات عمیق نموده و خواسته اند تعیین نمایند این عوامل تا چه حد در پیدایش جرم موثر است و برای اثبات مدعای خود بباز جوئیهای شگرف و عمیقی دست زده اند معینا باز هم این حقیقت هنوز برای بشر مکشوف نشده است و تنها چیزی که از بررسیها و تفحصات این دانشمندان میتوانیم بطور یقین استنباط کنیم این است که این عوامل در پیدایش جرم اثر بخش بوده و تا اندازه ای هم بظن قوی میتوانیم بدرجه تا " شیر آن بی ببریم — لاکسانی (۱) گاراد (۲) و برنارد (۳) ثابت نموده اند که حالات دماغی و اخلاقی و جسمانی انسان همیشه تحت نفوذ و عوامل جوی آب و هوا تغییر فصول و پستی و بلندی زمین واقع میشود کمب (۴) محقق شهیر آلمانی معتقد است طفلهائیکه در فصل تابستان متولد میشوند از طفلهائیکه زمستان بدنیا می آیند بلند قامت تر و رشید تر میباشند دکتر استلن هال (۵) میگوید تا کنون دانشمندان جهان بنحوی که باید و شاید بعوامل طبیعی عطف توجه ننموده و باید اذعان کرد که در پاره ای از مواقع تفکیک عوامل طبیعی از عوامل دیگر

از قبیل خوراک و استراحت کار آسانی نیست بطور کلی این دانشمندان معتقدند که عوامل طبیعی بطور غیر مستقیم در روش زندگی انسان دارای آثار زیادی است چنانچه در جاهای گرم طفل زود تر به مرحله بلوغ میرسد و بدون تردید میتوان گفت که فقط در قسمت‌های مساعد میتوان بسط فرهنگ و تمدن داد و در جاهائی که عوامل طبیعی مساعد با ترقی و نمو انسانی نیست تمدن متوقف شده است بررسی‌هاییکه دانشمندان علوم طبیعی در زندگی حیوانات پست نموده اند این حقیقت را بخوبی مکشوف و بما نشان میدهد که عوامل طبیعی تا چه اندازه در زندگی انسان موثر است مکد نالد (۱) باین حقیقت بر خورده است که حیوانات در نقاط گرم و سوزان بمراتب درنده تر از حیوانات هم جنس خود میباشند که در قسمت‌های معتدل و یا جاهائیکه شدت حرارت کمتر است بسر میبرند. شیرهای شرور کوه‌های اطلس خطرناکتر از شیرهای میباشند که در مغاره های بیا بانها زیست میکنند چهار پایان در فصل گرما و مخصوصاً قبل از ریزش باران از حالت طبیعی خود خارج میشوند تا اینکه باران هوا را خنک تر و معتدل تر نماید که در این هنگام بحالت خود برگشته و آرام میشوند. دکتر بوکل (۱) در تاریخ تمدن خود ثابت کرده است که علت مهم اختلاف نژادهای بشری عوامل طبیعی بوده و چگونه اشخاص در تحت تاثر عوامل طبیعی مختلف

از یکدیگر متفاوت شده و تمدنی هم رنگ و همانند عوامل طبیعی که پیرامون آنها را فراگرفته است بنا نهاده اند . بطور کلی تا " شیراز " عوامل طبیعی چه در مدنیتهای اولیه و چه در مدنیتهای عالی بطور مشهود نمایان است و در هر صورت قدر متعین این است که هیچ مکتبی نمیتواند تا " شیراز " عوامل آبه هوا را در اوضاع اجتماعی و علم الحیاتی انکار نماید . آمارگران جنائی بطور وضوح نشان داده اند که بزه بر ضد اشخاص در نواحی گرم نسبت بجایهای دیگر بیشتر بوده و حال آنکه بزه بر ضد اموال در نواحی سرد سیر زیادتر است مطابق آمارهای جزائی دقیقی که در اروپا تنظیم شده است بزرگترین رقم نسبی قتل در ایتالیا و اسپانسی که هوای آن گرمتر از سایر نقاط است دیده میشود و کوچکتر رقم این جرم در نواحی سرد سیر انگلستان و اسکاتلند و هلند مشاهده شده است . انریکو فری (۲) قائل است که در فرانسه قتل در فصل تابستان بحدا علی رسیده و بزه بر ضد اموال در زمستان زیاد دیده میشود . دکتر فونکلیندسن (۱) در کتاب خود موسوم به بیماریهای اجتماعی و انحطاط نسل می نویسد بنظر میرسد که هوای گرم در از دیاد بزههای احساساتی دخالت تام داشته و بویژه مبتلایان به بیماریهای عصبی را تحت الشعاع قرار میدهد اینگونه اشخاص نمیتوانند خود را باتغییرات هوایی محیط مطابقت

دهند و نظر باینکه قبلا " هم مشاعر آنها چندان ثباتی نداشته در این هنگام موازنه عقلی را از دست میدهند دکستر (Deckester) (۲) از دانشمندان معروف امریکا اظهار میدارد از دیاد درجه حرارت و کم شدن فشار هوا در زیاد شدن جرم موثر است در روزهای آفتابی بیش از روزهای ابری مردم مرتکب جرم شده اند و هنگامیکه رطوبت هوا کمتر بوده نزاع بیشتر بوده است این تحقیقات میرساند که هوای ملایم و مطبوع تولید انرژی میکند و موجب تحریک میشود و بالنتیجه جرم زیاد میگردد و برعکس هوای مرطوب و گرفته باعث غم و انداوه شده از شدت فعالیت شخص میگذرد دکترینیک (۳) مدعی است که . با وجود تفحصات عمیقی که در زبان طابقه های اسکیمو بعمل آورده نتوانسته است واژه (نزاع) را پیدا کند و اظهارات دکتر گیبس هم موید بیانات وی میباشد چنانکه نامبرده در تاریخ خود میگوید طوایف قطبی تنها مردمانی هستند که از جنگ و خونریزی بی اطلاع بوده و بصلح و مسالمت بسر میبرند ولی صلح جوئی این طوایف در اثر عقل سلیم و دور اندیشی کامل آنها نیست بلکه تا " شیرات آب و هوای قطبی ایجاب چنین روحیه ای را نموده است وضع آب و هوا در عوامل اجتماعی و هم در عوامل فردی انسان موثر است شخص چنانچه منفردا " در روی کوه و یا جلگه همواری بسر برد حرارت

۹۵ و ۹۰ در وی چندان زیان آور نیست ولی همین درجه حرارت در قلب شهر پرجمعیتی که سه و یا چهار میلیون نفوس دارد تحمل آن بمراتب دشوارتر است مثلا "آمارهای جهان نشان میدهد که انتحار در فصل تابستان بیش از فصل های دیگر صورت گرفته و زیادی جمعیت هم موت بر علت میشود چنانکه در نیویورک در تابستان ۱۵۰ نفر در یک میلیون خودکشی میکنند و حال آنکه در جاهای دیگر که همان درجه حرارت برقرار است از صد نفر در یک میلیون تجاوز نمیکند . بعضی از دانشمندان معتقدند که آب و هوا مستقیما" در انسان تا " شیر میکند ولی بعقیده پرو فسور تامس سپیدم — زلی (۱) (Tams- Saphide Mozbie) دانشمندا عالی مقام آمریکائی این امر در اثر مستقیم عوامل طبیعی در مشاعر و قوای عاقله انسان نیست بلکه بواسطه این است که در زمستان وسائل زندگی مشکل تر و فراهم آوردن نیازمندیها هم — دشوارتر است و لذا برودت تا " شیر مستقیمی در ارتکاب جرم نداشته بلکه این تا " شیر غیر مستقیم ومع الواسطه است زیرا بیشتر سرقت ها از ناحیه اشخاص بزرگ میزند که دارای شغل مرتبی نبوده و وضعیت اقتصادی آنها هم رضایت بخش نیست در زمستان رو بهمرفته کار کمتر میشود و از این لحاظ اشخاص بیکار در اثر اضطرار و نیازمندی دست بسرقت میزنند عده ای از دانشمندان

تأثیر آب و هوا را در پیدایش جرم مبتنی بر فرضیه تا* شیر حوادث در
 ساختمان انسانی دانسته اند و طبق این فرضیه حرارت زیاد باعث
 تحریک احساسات و عواطف انسانی گشته و منجر بحدوث يك حالت عصبا
 و حساسیت بیش از حد طبیعی میشود در نتیجه این فرضیه اینست که
 اهالی کشورهای گرمسیر بیش از اهالی کشورهای سرد سیر حالت عصبانی
 و غضب به آنها دست میدهد . لو مبروزو و فری برای اثبات تا* شیر فصول
 مختلف سال در ایجاد جرم آمارهای جنائی دولت فرانسه را که توسط
 دانشمندان متجرب و بزرگ و با مقایسه آمارهای کشورهای مختلف تنظیم
 یافته بود مبنای مطالعه قرار دادند و بر طبق این آمار فری مدعی گردید ه
 است که در چهار ماه اول سال مسیحی یعنی ژانویه - فوریه - مارس و آوریل
 قتل اطفال بیش از سایر فصول قرار میگیرد و قتل و ضرب و جرح بیشتر در ژوئیه
 واقع میشود و بزه ^{بر} نمر ضد اموال در ژانویه و دسامبر بحد اعلی و شدت میرسد .
 و نیز طبق آمارهای تنظیمی معلوم شده است که جرمهای منافی عفت
 با بالا رفتن درجه حرارت رابطه دارد یعنی از ماه مارس تا ماه مه این جرمها
 زیادتر از سایر فصول سال بوده است ولی در این مورد نیز باید متذکر شد که تاثیر
 فصول نمیتواند علت مجرد و موثری برای پیدایش جرم باشد بلکه در زمهره

علل اصلی و مهم این آثار درخور دقت و مطالعه است. لو مبروزو (۱) حتی پستی و بلندی راهم در ارتکاب جرم "مو" نثر دانسته و مدعی است که در عرض ۵۵ سال در جاهای ^{کوهستانی} مسطح و هموار ۲۰ درصد از بزه ها بر ضد اشخاص بوده و در جاهای کوهستانی ۳۳ درصد از جرمها جرم بر ضد اشخاص بوده است و نیز به پیروی از تحقیقات آمارگران فرانسوی لو مبروزو مدعی است که جرمهاییکه علیه اشخاص رخ داده در نواحی کوهستانی بمراتب زیاد تر از نواحی غیر کوهستانی بوده است و جرمهاییکه در مورد اموال و یا اعمال منافی عفت واقع شده در نواحی جلگه ای بیشتر بوده است. لو مبروزو علت این امر را از آنجهت میدانده که مردمان کوهستانی در ناحیه خوش آب و هوا زیست کرده و از لحاظ نیروی جسمانی برتر از اهالی جلگه هستند. نواحی کوهستانی اغلب مراکز دفاع قشون است و برعکس نواحی جلگه ای مراکز جمعیت و اموال بوده و بدین جهت سرقت و زنا در این نواحی فراوان است و بالاخره مشارالیه با براهین و دلائل زیادی ثابت مینماید که این روحیه توحش و خون ریزی مربوط بعوارض زمین است جای شك نیست که عوامل طبیعی در رشد و نمو اخلاق و روحیات و موازنه عقلی بشر "مو" نثر میباشد ولی بدیهی است اشتباه محض است اگر فکر کنیم که انسان

آلتی است در دست عوامل طبیعی و رابطه بین عوامل طبیعی و جرم رابطه علت و معلولی است . نمیتوان گفت که انسان عامل طبیعی محض بوده و عوامل اجتماعی و خاصه نژادی که تا اندازه ای در اخلاق هر فردی مؤثر است در وی تولید هیچگونه واکنشی ننموده و از کلیه این تقیدات بری میباشد . آب و هوا و خاک و پستی و بلندی زمین در خصوصیات شخص و نژادی مؤثر بوده ولی نمیتوان گفت این عامل مؤثرترین عامل ترقی و یا تنزل یک فرد و یا یک ملت میباشد اگر این ادعا صادق بود بایستی که تبهکاری همواره بیک شکل و یک رنگ و در یک محل مداومت داشته و عوامل اجتماعی و محیطی و فرهنگی در آن تاثیری نداشته باشد آمارهای جهان و تحقیقاتی که دانشمندان در پیرامون این موضوع نموده اند ثابت کرده است که جرم همواره بیک روش در یک محل ظاهر نموده و در یک شهر و کشور عطیات و اخلاق مردم دستخوش عوامل طبیعی اجتماعی و فرهنگی بوده است ملل جهان گاهی در اثر پیش آمدهای سوء و یا در اثر عسرت طلبی و فسق و فجور اخلاق آنها رو با انحطاط گذاشته و جرم در آنها رخنه پیدا کرده است و بعکس زمانی جامعه اصلاح یافته و راه ترقی را با سرعت شگفت آوری پیموده است . محتاج باثبات نیست که این تحولات را نمیتوان معلول عوامل طبیعی دانست چه در عالم طبیعت این همه تغییر

دیده نمیشود و از تحولات اخلاقی روحی و فکری مردم را باید منوط به عوامل
 دیگری دانست که بمراتب توانا تر و با نفوذ تر از عوامل طبیعی است .
 تمدنی که در زمان حمورابی بین د و رودخانه دجله و فرات بوجود آمد با
 تمدنی که امروز در این نقطه دیده میشود تفاوت کلی دارد جرم و جنایات
 امروز صورت دیگری بخود گرفته و حال آنکه عوامل طبیعی کم و بیش بحالت
 خود باقی مانده است. در تاریخ هزارها نمونه از این امثال میتوان یافت
 و برای ما بخوبی مدلل می نماید که عوامل طبیعی قویترین و تنها عامل موثر
 نبوده بلکه در محیطی که ما زیست می نمائیم عوامل دیگری یافت میشود که
 تا " شیرات آن در روحيات انسان بمراتب بیشتر بوده و خصوصیات فطری
 و ذاتی بشر هم در این بحث دارای اهمیت فوق العاده است منتهی
 عوامل طبیعی در مطالعه علل پیدایش جرم درخور دقت بوده و برای
 جلوگیری از وقوع جرم پیش بینی های لازم در مورد آنها باید مرعی گردد .
 امروزه دانشمندان و متخصصین زیادی در این رشته کار میکنند تا علل
 پیدایش جرم را تشخیص و سپس برفع آن بکوشند و برای این منظور غالباً
 مجرمین در آزمایشگاههای مختلف مورد معاینه و توجه دقیق قرار میگیرند و
 همچنین کلیه خصوصیات و عوامل مربوط به آنها که در پیدایش جرم متحمل

بوده است مورد توجه و تحلیل واقع میشود در این رساله ابتدا علل پیدایش

جرم تحت دو قسمت مورد بررسی قرار میگیرد .

قسمت اول - علل فطری و موروثی

قسمت دوم - علل و عوامل محیطی

سپس به تا " شیر مواد مخدر در پیدایش و ازدیاد جرم می پردازیم .

قسمت اول

علل فطری و موروثی

فصل اول

خصوصیات فطری و ذاتی مجرم

یکی از عللی که برای وقوع جرم ذکر شده است خصوصیات فطری و ذاتی مجرم میباشد . طبق این نظریه که چندین قرن مورد بحث و اختلاف نظر بین دانشمندان بوده است جرم و بزهکاری مولود خصوصیات غریزی و ذاتی مجرم بوده و این خصوصیات که از بدو تولد در افراد مشاهده میشود نتیجه خلقت انسان است و طبیعت است که این خصوصیات را در نهاد بعضی اشخاص بودیعت میگذارد و کلیه مجرمین بالفطره و یا غریزی میباشند بزرگترین طرفدار این نظریه سزارهلو مبروزو جرم شناس معروف ایتالیائی است که کتاب خود را

در سال ۱۸۲۶ بنام *L'uno Delinquente* منتشر نموده

است این شخص معتقد است که مجرم در موقع ولادت تمایل و عادت بارتکاب جرم

را با خود بدنیآ آورده و جرم و جنایت جزء ذات و طبیعت وی میباشد . یکی از

رؤسای دانشمند دارالتا دیبهای آمریکا که از تجربیات و تدقیق در روحیات

مجرمین منشاً آثاری در حقوق جزا شده اظهار داشته است که تمام مجرمین دیوانه اند . مجرم فطری میدانند که چه عمل ناپسندی را بجا می‌آورد منتهای مراتب او فاقد معتقدات اخلاقی و یا کف نفس میباشد . منظور این دانشمندان از دیوانه بودن مجرمین همان فطری و ذاتی بودن خصوصیات ارتکاب جرم در نهاد و طبیعت مجرمین میباشد که پیوسته و خواهی نخواهی آنها را بارتکاب جرم تحریک میکند این دانشمندان شرح حال یک نفر مجرم بالغه را چنین مینگارند ابتدا در یکی از کارخانه های زندان دفتر دار بوده و اخلاق و رفتارش نیکو و مورد تحسین بود بهمین علت رئیس خود را مفتون کرده بود و بعدها نیز در نیویورک مقام خوبی احراز کرد ولی نتوانست خصوصیات ذاتی خود را از دست بدهد و بالاخره مرتکب بزه جعل گردیده و بزندان افتاد پس از رهائی از زندان با امریکای جنوبی مسافرت کرد و چیزی نگذشت که بازم مرتکب جعل گشته و مورد تعقیب جزائی واقع گردید و بکرات بعد از آنهم مرتکب جرم شده است . یکی از مباحثی که در مورد مجرمین فطری و با لذات پیش می‌آید خصوصیات موروثی و مجرم ارثی است در این بحث هم لو مبروزو دارای نظریه هائی بوده و در کتاب معروف خود فصلی را به نام "ثیر عوامل موروثی در ایجاد جرم اختصاص داده و بتفصیل این عقیده را تشریح و اظهار داشته است که در بازرسیهای